Sir Benfro Pembrokeshire PCF Fforwm Arfordir Coastal Forum

Y Cynllun Ymgysylltu Ynni'r Môr

Grymuso Cymunedau ar gyfer Dyfodol Cynaliadwy

Canllaw Defnyddwyr Ymgysylltu Ynni Adnewyddadwy Morol

Cymunedau'r Hafan, sef Doc Penfro ac Aberdaugleddau

Mae'r Canllaw hwn yn cynnwys gwybodaeth ar sut i hysbysu ac addysgu'r gymuned am ynni adnewyddadwy morol yn Sir Benfro.

Wedi ei ariannu gan Llywodraeth y DU

Ariennir gan Lywodraeth Cymru
Funded by Welsh Government

Pembrokeshire Nature Partnership
Partneriaeth Natur Sir Benfro

Mewn partneriaeth â Phartneriaeth Natur Sir Benfro Pembrokeshire Nature Partnership

WCVA CGGC

Mae'r prosiect hwn yn cael ei ariannu gan Gynllun Capasiti Morol a Arfordirol Lleoedd Lleol i Natur Llywodraeth Cymru, a weinyddir gan WCVA

Cyflwyniad

Gallai Aberdaugleddau a Doc Penfro chwarae rhan fawr mewn ynni adnewyddadwy morol yn Sir Benfro. Mae gan y trefi hyn hanes morwrol hir ac maent mewn lleoliad perffaith ar yr arfordir gyda mentrau fel y Celtic Freeport ac Ardal Forol Doc Penfro. Dioddefodd Aberdaugleddau gyda dirywiad ei diwydiant pysgota a phrofodd Doc Penfro amseroedd anoddach gyda thwf technegau adeiladu llongau modern a newid yn strategaeth y llynges.

Mae Aberdaugleddau yn chwaraewr mawr yn y sector ynni, yn delio ag olew a nwy ond hefyd yn ehangu i wasanaethau morol, hamdden a thwristiaeth. Mae Doc Penfro wedi symud y tu hwnt i adeiladu llongau traddodiadol, gan fynd i mewn i wasanaethau peirianneg a morol. Mae hefyd yn gartref i Ardal Forol Doc Penfro, sy'n ymwneud â chreu canolfan o safon fyd-eang ar gyfer ynni'r môr a pheirianneg.

Mentrau allweddol

- Mae Ardal Forol Doc Penfro yn trawsnewid Doc Penfro yn ganolbwynt ar gyfer arloesi ynni'r môr. Mae'n cynnwys yr Ardal Profi Ynni'r Môr (META), sy'n cynnig cyfleusterau profi ar gyfer technolegau ynni adnewyddadwy morol newydd.
- Mae Milford Haven: Energy Kingdom yn canolbwyntio ar greu system ynni carbon isel. Mae'n archwilio hydrogen ac ynni adnewyddadwy i bweru cymunedau a diwydiannau lleol.
- Mae'r Celtic Freeport yn cynnwys Porthladd Aberdaugleddau (gan gynnwys Porthladd Penfro) ac Associated British Ports Port Talbot, gyda'r nod o hybu gweithgarwch economaidd o amgylch y porthladd a denu buddsoddiad.

Cwestiynau i'w hystyried

- Mae diwydiant o amgylch Dyfrffordd Aberdaugleddau yn gwneud cyfraniad enfawr i economi Cymru. Er gwaethaf hyn, mae Doc Penfro ac Aberdaugleddau yn parhau i wynebu incwm a chyfleoedd is na llawer o rannau eraill o'r wlad. Sut y gellir cadw mwy o fudd economaidd yn lleol?
- Sut gall pobl yn eu cymunedau lleol gael mynediad at y cymorth, y sgiliau a'r hyfforddiant i weithio yn y sector morwrol os dymunant?
- Bydd angen gweithlu mawr ar gyfer datblygu tyrbinau gwynt arnofiol. Pa effaith fydd hyn yn ei chael ar fywydau beunyddiol pobl? A fydd mwy o draffig? Beth am dai a mynediad i wasanaethau lleol?

Siarad â Chredoau Gwahanol

Mae gan bobl farn a phryderon amrywiol. Efallai na fydd yr hyn a allai apelio at un person yn apelio at rywun arall. Fodd bynnag, bydd rhai negeseuon craidd am ynni'r môr yn apelio at bron pawb.

- Tynnwch sylw at gyfleoedd swyddi: Canolbwyntiwch ar sut y gall ynni adnewyddadwy morol greu swyddi sydd o fudd iddynt hwy ac i genedlaethau'r dyfodol.
- Pwysleisiwch sicrwydd ynni a chryfder economaidd: Eglurwch sut y gall y diwydiant ein gwneud yn fwy gwydn i siociau economaidd allanol sy'n effeithio ar ein prisiau ynni. Drwy ddod yn fwy hunanddibynnol, gallwn adeiladu economi gryfach nad yw'n dibynnu ar wledydd eraill am ynni wedi'i fewnforio.
- Apelio at falchder lleol a chenedlaethol: Cyflëwch sut y gall Sir Benfro a Phrydain arloesi ac arwain ym maes ynni adnewyddadwy morol.

Manteision Posibl Ynni Adnewyddadwy Morol

- **Mwy o Swyddi**: Yn creu cyfleoedd swyddi sefydlog i bobl leol.
- **Sgiliau Newydd**: cyfleoedd i ddysgu sgiliau mewn meysydd fel peirianneg forol.
- **Economi Cryfach**: Yn lleihau dibyniaeth ar ynni wedi'i fewnforio, gan ddiogelu rhag codiadau pris a phrinder.
- **Gwell Seilwaith**: Gallai olygu gwell ffyrdd, ysgolion a gwasanaethau cyhoeddus.
- **Balchder Lleol**: Yn cadw ein treftadaeth forwrol yn fyw tra'n croesawu technolegau newydd.
- **Manteision Amgylcheddol**: Cynhyrchu pŵer glân, lleihau'r defnydd o danwydd ffosil a llygredd.
- **Gosod Esiampl**: Yn rhoi Sir Benfro ar flaen y gad yn symudiad y DU i allyriadau carbon deuocsid Sero Net.

Pryderon Posibl

- **Mwy o Draffig**: Mwy o draffig o ddeunyddiau a gweithwyr.
- **Pwysau Tai**: Gallai galw uwch am dai godi rhenti a phrisiau eiddo.
- **Gwasanaethau Estynedig**: Gall gwasanaethau lleol fel ysgolion a gofal iechyd ddod yn brysurach, yn enwedig yn ystod y cyfnod adeiladu.
- **Sicrwydd Swyddi**: Gall swyddi newydd fod yn rhai dros dro, yn enwedig yn ystod y cyfnod adeiladu.
- **Newid Ffocws**: Mae newid i ddiwydiant newydd yn peri risgiau os bydd amodau'r farchnad yn newid neu os bydd twf yn arafach na'r disgwyl.

Llysgenhadon

Isod mae rhestr o sefydliadau ac unigolion uchel eu parch a allai wasanaethu fel llysgenhadon ynni adnewyddadwy morol, gan helpu i addysgu a hysbysu'r gymuned am ynni adnewyddadwy morol, ei effeithiau, a sut i gymryd rhan.

- Cynghorwyr Lleol: mae ganddynt fynediad uniongyrchol i rwydweithiau cymunedol a gallant ddefnyddio sianeli cyfathrebu presennol i rannu gwybodaeth yn effeithiol.
- Mae arweinwyr grwpiau cymunedol eisoes yn ymgysylltu â'r gymuned a gallant fynd i'r afael â phryderon cymunedol.
- Mae sefydliadau crefyddol yn ddylanwadol.
- Mae'r Ford Gron neu'r Clwb Rotari yn adnabyddus ac yn uchel ei barch. Gall eu cymeradwyaeth helpu i gyrraedd grwpiau amrywiol.
- Gall cyfryngau lleol a phapurau newydd gyrraedd cynulleidfa eang a rhoi sylw cyson i ddatblygiadau ynni adnewyddadwy morol, effeithiau, a chyfleoedd ymgysylltu, gan hysbysu'r cyhoedd a'u cynnwys.

Gweithgareddau Ymgysylltu

Mae'r tabl isod yn cynnwys gwahanol ddigwyddiadau a gweithgareddau i ennyn diddordeb pobl yng Nghymunedau'r Hafan, Doc Penfro ac Aberdaugleddau ag ynni adnewyddadwy morol.

Digwyddiad	Gweithgaredd
Marchnadoedd a Ffeiriau Lleol	Bwth neu fwrdd gydag arddangosfeydd, deunyddiau addysgol, a phobl wybodus i ateb cwestiynau.
Cyfarfodydd Cymunedol	Cyflwyniad byr wedi'i deilwra i ddiddordeb grŵp, wedi'i ddilyn gan drafodaeth agored.
Digwyddiadau Diwylliannol a Chymdeithasol	Stondin gwybodaeth, sgyrsiau achlysurol, deunyddiau addysgol a gweithgareddau rhyngweithiol.
Digwyddiadau seiliedig ar ffydd	Sesiynau byr llawn gwybodaeth cyn neu ar ôl gwasanaethau/yn yr Ysgol Sul. Dosbarthu deunyddiau addysgol. Cyrraedd demograffeg amrywiol.
Cydweithio â busnesau a grwpiau lleol	Sesiynau ar sgiliau a chreu swyddi a sut i ddechrau gyrfaoedd ynni'r môr mewn busnesau lleol ac mewn cyfarfodydd.

Sianeli Cyfathrebu

Mae'r tabl isod yn cynnwys dulliau cyfathrebu am ynni adnewyddadwy morol ar gyfer Cymunedau'r Hafan, sef Doc Penfro ac Aberdaugleddau.

Sianel	Disgrifiad
Papur Newydd Lleol	Colofn reolaidd, cyfweliadau, hysbysebion ar gyfer digwyddiadau cymunedol.
Gorsafoedd Radio Lleol	Segmentau rheolaidd, cyfweliadau ag arbenigwyr, cyhoeddiadau am weithgareddau cymunedol.
Hysbysfwrdd Cymunedol	Taflenni, posteri, digwyddiadau a diweddariadau.
Cylchlythyr e-bost	Diweddariadau rheolaidd am weithgareddau a digwyddiadau ynni'r môr.
Cyfryngau Cymdeithasol	Postiadau i grwpiau presennol am ddiweddariadau, cynnwys addysgol, ymgysylltu ag aelodau'r gymuned trwy sylwadau a negeseuon.

Cysylltu

I gael rhagor o wybodaeth neu i gysylltu â ni, e-bostiwch Gydlynydd Prosiect y Cynllun Ymgysylltu Ynni'r Môr
holly.skyrme@pembrokeshirecoastalforum.org.uk

ewch i'n tudalen we yn www.pembrokeshirecoastalforum.org.uk/meep